

Indenfor seks områder i foreningens udlånsområde har man gennemgået samtlige de 1 467 panter, foreningen havde pr. 1. februar d. å.

Efter tidspunktet for det senest stiftede lån fordeler disse panter sig, således som det fremgår af bilag 5.

Fordelt indenfor de undersøgte seks områder dels efter lånenes størrelse og dels efter ejendomsskyldvurdering pr. 1. oktober 1945 fordeler de 1 467 panter sig, således som det fremgår af bilag 6.

Oversigten i bilag 6 viser, at omtrent 30 pct. af foreningens panter nu har ejendomsskyld på 14 000 kr. eller derudover, og derfor falder udenfor foreningens nuværende udlånsområde.

Det er imidlertid af interesse også at undersøge, hvilke panter, der som følge af ejendomsskyldgrænsen nu undrages foreningen.

Sondrer man mellem ejendomme, der har lån på 7 000 kr. og derunder, og ejendomme, der har lån på over 7 000 kr., viser det sig selvfølgelig, at det er de bedste ejendomme (ejendommene med de større lån), der fortrinsvis nu som følge af ejendomsskyldgrænsen under 14 000 kr. er gledet udenfor foreningens udlånsgrænse.

Den i bilag 7 indeholdte oversigt illustrerer ejendomsskyldgrænsens yderst uheldige virkning for foreningen.

Det vil ses af oversigten i bilag 7, at selv for ganske jævne ejendomme (ejendomme, der ikke kan belånes med højere lån end 7 000 kr.), betyder ejendomsskyldgrænsen „mindre end 14 000 kr.“, at foreningens udlånsmuligheder på Ålborg købstads markjorder reduceres med 76,92 pct., i Hasseris med 20,00 pct. og i Vejgård med 8,49 pct.

Oversigten viser endvidere, at lovgivningsmagten ved ejendomsskyldgrænsen „mindre end 14 000 kr.“ — for så vidt angår de noget bedre ejendomme (ejendomme, der kan belånes med fra 7 100 kr. og indtil 12 000 kr.) — fuldstændig udelukker foreningen fra nybelåning på Aalborg købstads markjorder, fratager foreningen 87,56 pct. af dens udlånsmuligheder i Hasseris landsogn, 53,11 pct. af udlånsmulighederne i Vejgård sogn og 46,67 pct. i Dronningborg landsogn.

Totalkolonnen nederst i oversigten bilag 7 viser, at foreningen i gennemsnit (et gennemsnit, der er beregnet på grundlag af de seks belyste områder) ved ejendomsskyldgrænsen „mindre end 14 000 kr.“ får sine udlånsmuligheder i små ejendomme (lån højst 7 000 kr.) reduceret med 8,38 pct., i lidt større ejendomme (lån over 7 000 kr.) med 62,24 pct., og at foreningen i gennemsnit får sine udlånsmuligheder i ikke-landbrugsejendomme reduceret med omtrent 30 pct. (29,39 pct.) som følge af den nævnte ejendomsskyldgrænse.

Der er ikke tvivl om, at en undersøgelse andetsteds indenfor foreningens udlånsområde af lignende bymæssig bebyggede distrikter som Aalborg købstads markjorder, Hasseris og Vejgård vil vise samme billede, som tallene i oversigterne i bilag 6 og 7 viser.

Ejendomsskyldgrænsen afskærer faktisk foreningen fra at belåne de gode nybygninger på købstads markjorder og i større stationsbyer, der altid — forinden kreditforeningsloven indførte denne grænse — naturligt hørte hjemme her, og var panter, der gav et fornuftigt bidrag til foreningens administrationsfond, ikke frembød risiko og derfor var en stabiliserende faktor i foreningens hele udlån.

Ejendomsskyldgrænsen gør det meget vanskeligt i ønskeligt omfang at bevilge det nuværende maksimumslån 12 000 kr. i nybygninger, idet nybygninger, hvor et sådant lån kan placeres, normalt vil være vurderet til 14 000 kr. og derover i ejendomsskyld.

Overfor det landstingsudvalg, der behandlede forslaget til den midlertidige lov af 1946, fremhævede man stærkt ønsket om ejendomsskyldgrænsens bortfald, og overfor udvalget gjorde man gældende, at grænsen i hvert fald ikke burde lyde på noget beløb „mindre end“, men burde omfatte et fuldt 1 000 kr.-beløb. Når den nuværende grænse lyder